

munisti 3 (2) in manjše parlamentarne skupine 5 mand. tov. — Sestava Zveznega sveta, v katerem sedi 44 zastopnikov kancenov, se nič ne spremeni. Kakor doslej se bo sestavljal iz 19 svobodomislecev, 18 krščanskih socialcev in 7 zastopnikov drugih strank.

Obraznava proti opozicijskim poslancem na Poljskem. Dne 26. oktobra je pričela v Varšavi obraznava proti 11 poljskim opozicijskim poslancem, ki so obtoženi protidržavnega delovanja. Dolga obtožnica trdi, da so pripravljali obtoženi od leta 1928 do septembra 1930 prevrat za nasilno odstranitev vlade. Hujskali so narod na revolucijo in na boj kot glede plačevanja davkov. Organizirali so revolucionarne čete in jih oborožili. Obtoženi so izdali navodila za mobilizacijo množice in za oborožen pohod v Varšavo, kar je dovedlo lani dne 14. septembra do krvavih dogodkov v 22 mestih. Državno pravdnitvo je poklicalo k razpravi 186 prič, zagovorniki 100. Obraznava bo trajala krog pet tednov.

Angleške volitve. Zadnje angleške volitve so prinesle konservativcem, kojih glavna zahteva so zaščitne carine, nepričakovano sijajnost zmage. Vseh mandatov je 615. Od teh je dobila dosedanja narodna vlada pod predsedstvom iz delavske stranke izključenega Macdonalda 551 mandatov. Stranka konservativcev si je priborila 471 poslancev. Doslej so dosegli največjo večino liberalci leta 1832 s 370 glasovi. Nadaljna poslanska mesta so razdeljena po naslednjem ključu: Narodna delavska stranka (Macdonald) 14, narodni liberalci 63, neodvisne nar. stranke 3. Našteti izidi so za dosedanjo narodno vlado. Stranke proti sedanjí vladi so dobile: delavsk. proti Macdonalduva stranka 48, Lloyd Georgevi liberalci 7, izven strank 4. Torej skupaj 59. Pred volitvami so imeli konservativci 264 mandatov, delavska stranka 286, liberalci 58 in neodvisni 7. Iz navedenih števil je jasno, da bodo tokrat konservativci neomejeni gospodarji položaja in se bodo gotovo otresli vseh lim nepotrebnih vladnih priveskov iz manjših političnih skupin, ki ne pridejo pri tako nepričakovani zmagi ene stranke niti v poštev.

Sestava nove angleške vlade. Po stari navadi je odstopila predvolitvena vlada in Macdonald je določen, da sestavi novo vlado, ki bo imela 20 ministrov. Svečana otvoritev novoizvoljenega parlamenta bo 20. novembra.

Iz španske ustavotvorne skupščine. Ustavotvorna skupščina je sprejela v ustavo določilo o volitvi državnega predsednika. Državnega predsednika volijo člani parlamenta ter posebni volilci, ki jih izvoli v ta namen ljudstvo in ki so enaki številu poslancev. Volitve posebnih volilcev se vršijo vsakokrat tik pred volitvami predsednika. Prvič bodo volili predsednika republike le člani parlamenta. — Španija bo imela splošno volilno pravico, katera pripada državljanu od 23. leta naprej. Poslanska doba traja pet let. — Narod lahko predloži parlamentu zakonske predloge, za kar je treba 15 odstotkov volilcev.

Brazilija je doživela zadnje dni po ameriški navadi revolucijo, ki je bila naperjena proti predsedniku Vargasu, od katerega so zahtevali revolucionarji, da mora odstopiti. Revolucionarno gibanje je imelo izhod iz vojaških krogov, ki bi radi uvedli vojaško diktaturo.

Še vedno nemirni otok Ciper. Zadnjič smo poročali, da so zatrli Angleži na otoku Cipru v Sredozemskem morju vstajo. To poročilo je bilo preuranjeno, ker se protiangleški nemiri še vedno nadaljujejo in zahtevajo uporniki priključitev otoka h Grčiji. Otok Ciper, ki meri 9282 kvadratnih kilometrov in šteje 300.000 prebivalcev, je bil od leta 1570 do leta 1878 pod Turčijo. L. 1878 je prišel pod angleško upravo in ob izbruhu svetovne vojne sa ga vtaknili Angleži v svoj žep. Od 1. maja 1925 velja Ciper kot angleška kolonija pod angleškim guvernerjem, ki je najvišji upravni uradnik, vrhovni vojaški poveljnik in predsednik parlamenta. Ciperški parlament šteje 24 članov. Od teh imenuje guverner 9, ostale voli narod. Ciper ima nekako samoupravo. Prebivalstvo otoka je štiri petine grško, se protivi angleški nadvladi in hoče pod Grčijo. Za upornim gibanjem stoji tudi višja duhovščina.

*

Borba in odpor v Španiji. Vlada nadaljuje s svojim proticerkvenim postopanjem. Ko so bile sprejete proticerkvene določbe v ustavi, je hotela vlada zasigurati svojo proticerkveno politiko z zakonom o zaščiti republike. S tem zakonom hočejo framasoni in socialisti dobiti zakonito orožje ne toliko zoper radikalne socialiste, komuniste in anarhiste, marveč zoper zavedne katoličane. Cerkvi vdani katoličani tudi ne držijo križem rok, marveč se organizirajo v obrambo pravic vere in Cerkve. Tako organizacijo si je tudi ustvarila katoliška duhovščina, ki se je zbrala na velikem zborovanju. Navzočih je bilo preko 700 svetnih duhovnikov in redovnikov. Drugi pa so poslali pozdravne in pritrdilne izjave. Na zborovanju je bil pretresen in sprejet načrt o obrambi katoliške vere v Španiji.

Molitve sv. Očeta za Španijo. Na praznik Kristusa Kralja, ki se obhaja naslednjo nedeljo v oktobru, je sv. Oče Pij XI. daroval v cerkvi sv. Petra sveto mašo. Veličastna cerkev, ki je največja na svetu, je bila do zadnjega kotička polna. Kakšnih 60.000 vernikov je v njej prisostvovalo papeževi sv. maši. Ko je sv. Oče molil za mir širom sveta in osobito za mir preganjani Cerkvi v Španiji, so solze napolnile njegove oči. Ko so verniki to videli, so bili globoko ginjeni. Po končani službi božji so papeža v nosilnici nesli iz cerkve. Pri tej priliki je množica z navdušenimi vzkliki pozdravljala namestnika Kristusovega, gorečega oznanitelja miru.

Katoliška stranka v Švici. Zadnje nedeljo meseca oktobra, deloma že v soboto so bile v Švici volitve v parlament (narodni svet). V prejšnjem parlamentu je bilo razmerje med meščanskimi strankami in socialistično stranko 73% : 26%. Po zadnjih volitvah se to razmerje ni bistveno spremenilo. Socialisti so se sicer, opirajoč se na gospodarsko krizo, na vso moč trudili, da bi volilstvo pritegnili na sebe, pa se jim ni posrečilo. Ohranili so število mandatov, ki so jih imeli. Na veliko njihovo nevoljo je v Zurichu propadel socialistični kandidat, ker je bil izvoljen komunist. Vseh komunističnih poslancev je trojica. Največ so izgubili švicarski svobodomisleci, kojih duhovno središče je framasonska velika loža »Alpina«. Kakor povsod, tako živijo tudi v Švici svobodomisleci in naprednjaki od samih liberalnih fraz, katerih pa je ljudstvo že sito. Prav dobro je odrezala katoliška stranka, obstoječa iz konservativcev in krščanskih socialcev. Ohranila je svoje posestno stanje. Ker se je po novem zakonu število poslancev znižalo za 12, bi po prejšnjem razmerju na združeno katoliško stranko prišlo 42 poslancev, dobila pa jih je 45. To je plod dolgoletnega organizacijskega in prosvetnega dela švicarskih katoličanov. Prosvetno delo se vrši po delavskih in kmetijskih društvih, ki so ustanovljena povsod, kjer so delavci ali pa kmetje katoliške vere. Za prosvetno organizacijo ne zaostaja gospodarska, koje najjačja opora je gospodarska zveza, ki so v njej združena konzumna in gospodarska društva. Zadržna gospodarska banka je denarni zavod, kojega sloves sega daleč preko mej švicarske države. Ni treba posebno poudariti, ker se razume po sebi, da imajo švicarski katoličani veliko število katoliških listov, ki na zgleden način podpirajo razvoj, napredek in zmago katoliške stvari.

Katoliška akcija v Litvi. Litva ima framasonsko vlado, ki ovira katoliški pokret, kjerkoli in kakorkoli more. Kljub vsem težavam, ki se jim delajo, pa se katoličani vendar krepko gibljejo. V prvi polovici meseca oktobra so se vršila v mestu Kaunu zborovanja s srednjega vodstva Katoliške akcije, ki se jih je udeležilo preko 1000 zastopnikov katoliških organizacij iz vseh krajev Litve. Na dnevnem redu so bile razprave o najvažnejših vprašanjih sedanjega časa. Predavanja so imeli profesorji. Nekaterim profesorjem, in sicer najbolj delavnim in priljubljenim med ljudstvom, je vlada prepovedala govoriti na teh zborovanjih. Razprave so pred vsem veljale tistim svetinjam, ki so najbolj ogrožene po sosednih ruskih boljševiki in domačih framasonih, in to je krščanska družina in katoliška vzgoja mladine. Posebno se je povdarjala tudi potreba borbe zoper nekrščanske liste in časnike in važnost katoliškega časopisja, nabožnega, prosvetnega, političnega in strokovnega.

Mesto krstne vede — žganje. Kakor poroča vatikanski list »Osservatore Romano«, so brezbožniki v boljševiski Rusiji upeljali ta-le »krstni« obred. Ko se otrok rodi, ga mesto botra zastopnik

oblasti zanese v sovjetski urad. Uradnik mu da kakšno ime, n. pr. Stalin ali Stalina, revolucije komunard itd. Nato otroka zavijejo v rdeče platno ter nanj položijo mesto križa znak boljševiske mladinske zveze. Pri tej priliki ima sovjetski zastopnik govor, kako je potrebna borba zoper vero in meščanske sloje. Zaključek ceremonij je obed, med katerim se poje internacionalna (mednarodna) himna ter novorojenca pokropijo ne s krstno vodo, marveč z žganjem. Boljševiki torej krstijo mesto s krstno vodo z vodko = z žganjem.

*

Uboğa, podivjana, ruska deca.

List »Russky golos« z dne 18. oktobra t. l. priobčuje ta-le članek: V Rusiji je na milijone otrok obojega spola, ki ne poznajo svojih staršev, ne rojstnega kraja in ne imena. V družbah po 20 — 50 — 100 in še več oseb v starosti od 7 do 18 let se potikajo po vseh krajih nesrečne Rusije. Ko nastopi jesen, se ta mladina dvigne iz severa na jug, na Kavkaz in v Turkestan. Potujejo ponoči in skrivoma na strelah potniških in tovornih vagonov, po železniških tirih in po poljih. Vsi so zaviti v cunjje, imajo velike lase in so polni uši. Lica in telesa skoraj vseh teh nesrečnih otrok so pokrita s krastami in z nesnago. Spijo, kjer in kakor jim nanese prilika. Jedo tudi, kar jim pride pod zobe: žitno klasje, surovo turšico, divje jagode in sadje, razna zelišča in celo travo.

Kot posebno bivališče jim služi mesto Rostov na Donu. Tam imajo ležišča v starih tovornih vagonih, pod železniškimi mostovi, na gumnih, v pristanišču, na pokopališčih in vrtovih.

Po dnevu se razdele na partije; eni gredo prosit in krast v bližnje vasi, a drugi prosijo in kradejo po raznih mestnih ulicah. Vsaka partija ima svojega voditelja, kateri vodi in daja ukaze — mladim zločincem. Prosijo denarja ter drugih reči. Pri tem močno jokajo in tožijo, kako so nesrečni, da iščejo in gredo k svojim staršem itd. Če se je pa dnevna »skrb« posrečila, kupijo za ves znesek živil in žganja. Jedo po živinsko tako dolgo, da vse pospravijo in žganje spišejo do zadnje kaplje.

Ne le na postranskih, marveč na takih obljudenih ulicah Rostova kot je Sadovaja ali Puškinsky prospekt, mladi hudodelci napadajo pri belem dnevu ženske ter jim jemljejo taške, košare in druge take reči. Na begu jih naglo izpraznijo ter jih vržejo na ulico, sami pa utečejo na kako dvorišče, na vrt ali v stransko ulico.

Komunistični list »Vlast truda« štev. 286 v mestu Grozny na Kavkazu poroča to-le: Na kolodvoru postaje Tihovecka Rostov—Vladikavkaz železnice je prišel pod večer deček v strganih cunjah, star 10 do 12 let, ter je bridko jokal. Na vprašanje potnika, nekega komisarja, kaj mu je, je odgovoril, da je na postaji izgubil starše, ki so se peljali v G., in je prosil, da bi ga vzel seboj. Potnik mu je ponudil denar, a deček ga je odklonil. Zopet je prosil, da bi ga vzel seboj

Niti 8 mesecev

V tem kratkem času je bil zredno uporabo Kalodonta v enem težkem slučaju zobni kamen popolnoma odstranjen. Samo Sargov Kalodont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu). Tako si more sedaj vsakdo ohraniti zdravje in lepoto zob.

KALODONT
Proti zobnemu kamnu

v vagon in bi ga skrtil na polici za svojo prtljago, v kar je nazadnje privolil. Pa kako se je začudil komisar, ko je prišel na določeno postajo ter je vzel svoj kovček, pri katerem je bila zadnja stran popolnoma izrezana in vzete iz njega vse reči do zadnje nitke. Deček pa je izginil, nihče ni vedel kedaj in kam.

In predstojnik Baty s stanice Labinske piše v komunističnem listu »Prawda« štev. 298, ki izhaja v mestu Batalpašinsk na Kavkazu, sledeče:

V koruznih poljih krajevnega prebivalstva se skriva dvonoga kobilica — otroci vlagučarji, ki so prišli iz severne Rusije. Kakor kobilice pojedajo mlado koruzo, uničujejo cele ploščine kakor živina in se ne ganejo od todi ne ponoči in ne po dnevi. Prebivalci morajo z orožjem v rokah izganjati te kobilice. A tudi to ne zadostuje, ker, če jih izženejo iz enega polja, se pojavijo na drugem v tropskih po 30 do 50 in več oseb. Treba bi bilo, tako piše omenjeni predstojnik, da bi vojaštvo izgnalo te male roparje, ker krajevano prebivalstvo jim ni kos. Takih otrok-vlačugarjev je po poročilu lista »Sovjetsky jug« v okolici mesta Rostov in Krasnodar od 5 do 7 tisoč. Koliko pa je takih nesrečnežev v vseh pokrajinah Rusije!

Ti otroci so plod in krona 14letnega sovjetskega režima! Vsaka druga država bi tukaj že davno napravila red. Sovjeti se pa za to malo brigajo. Imajo dosti denarja za agitacijo in za agitacijski papir, da delajo nemir po drugih državah! Da bi pa s temi nesrečnimi otroci napravili red, za to jim ni. Komunizem je pač čisto drugačen v dejanju kot v besedah! V besedah nam riše raj, v dejanju pa je pekel. A. K.

*

Kar bo zanimalo marsikoga.

100 let napredka.

Druga svetovna razstava v Čikagi leta 1933 se bo vršila pod naslovom »100 let napredka«.

Na razstavi bo zavzemal glavni del razvoj ameriških narodov. Od Ognjene zemlje na najbolj južnem koncu Amerike do Alaske na severu bo nudila na tej razstavi Amerika svoje zanimivosti. Do posebne veljave bodo prišli ob tej priliki Indijanci s svojo raznolikostjo in visoko starostjo kulture. To velja predvsem za indijansko pleme Maya na Yucatanu v osrednji Ameriki, ki bo nastopilo na razstavi s pravim stavbarskim čudom: s samostanom v Uxmalu. Na ogromnem podstavku bo postavljen v prvotni obliki ta samostan s štirimi stavbami in templji. Cela armada inženjerjev, stavbenikov, kiparjev, fotografov in starinoslovcev se je že podala na polutok Yucatan, da bode spravila za stavbo potrebno gradivo v Čikago.

Na čikaški razstavi bo proslavljena tudi znanost z vsemi uporabami in pojavi. To velja za zdravstvo in kirurgijo, za promet in tehniko. Amerikanci bodo pokazali zgodovino početka ter naraščanja veleindustrij tekom zadnjih stolet in razvoj strojev.

Od prvotnih čikaških stavb so tri že nanovo pozidane. Je to predvsem stara trdnjava Dearborn, ki je pa bila pred 100 leti edina od belokožcev obljudena naselbina v Čikagi in je postavljena danes natančno, kakor je bila pred enim stoletjem.